

Dirbtinio intelekto galimybės ir rizikos.

Viešųjų pirkimų perspektyva Lietuvoje

**Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Inovacijų politikos grupės patarėjai**

Benediktas Girdvainis, Arvydas Vainauskas

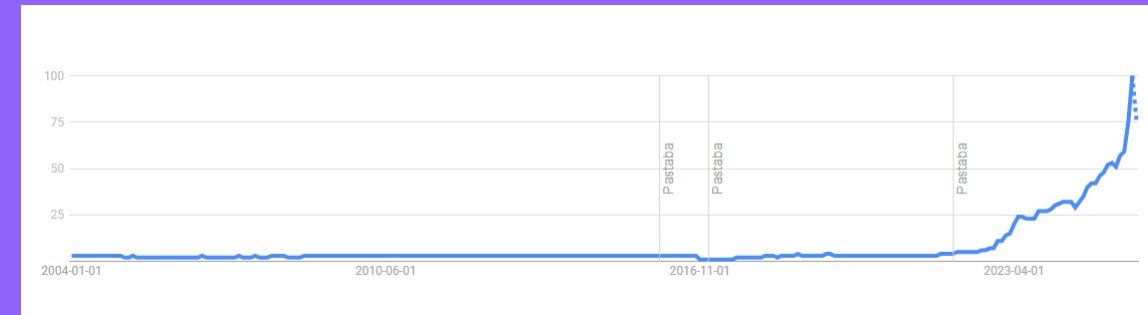
2025-10-08

Nuo 2022 m. patiriame technologijų revoliucija

- DI iš nišinės technologijos tapo visuotiniu ekonomikos ir valdymo įrankiu.
- ChatGPT, Gemini, Claude ir kiti modeliai iš esmės pakeitė darbo bei inovacijų sampratą.
- Tai ne viena technologija – tai ekosistema, horizontaliai keičianti visas sritis.
- Nuo idėjų generavimo iki muzikos kūrimo

Pasaulyje

Google paieškos duomenys

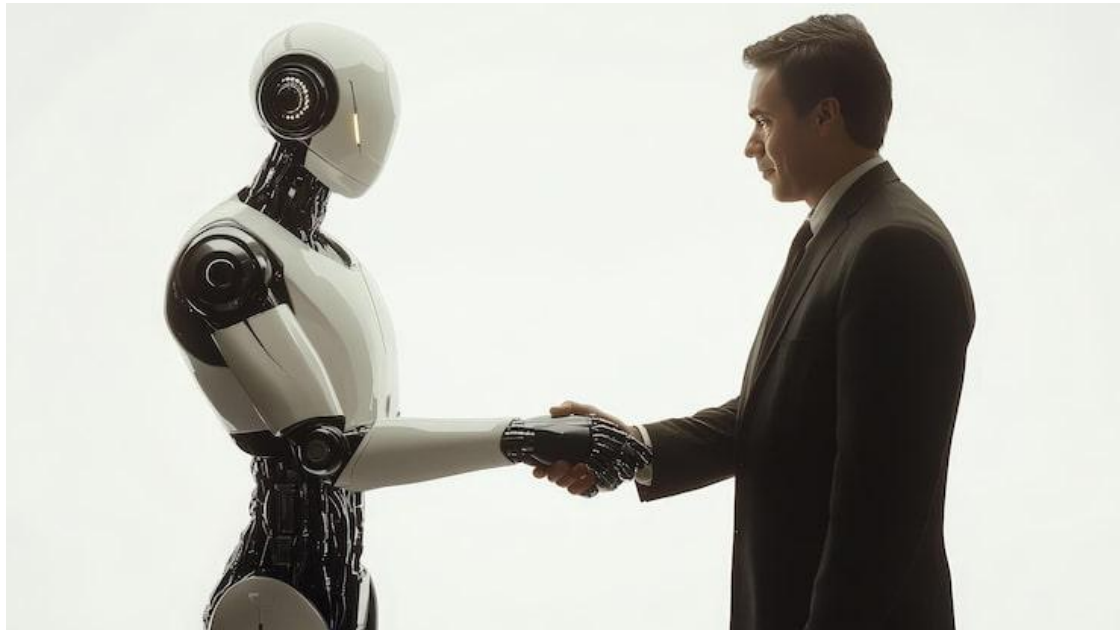

Lietuvoje

Google paieškos duomenys

DI kardinaliai transformuoja pasaulį

- Goldman Sachs (2023): DI gali padidinti pasaulio BVP 7 % - ~7 trilijonais dolerių.
- 85 % naujų darbo vietų per paskutinius 80 m. atsirado dėl technologinių pokyčių.
- DI padidina produktyvumą 10-40%
- DI programinės įrangos rinka jau viršija 150 mlrd. USD, ir kasmet auga dviženkliais tempais.
- Atsidaro naujos galimybės versle, moksle ir viešajame sektoriuje

Tačiau negalime pamiršti ir rizikų

Etika

**Darbo rinkos
pokyčiai**

**Egzistencinės
rizikos**

Reguliavimas

**Nauji
nusikaltimų
įrankiai**

**Bumas ar
burbulas?**

Energetika

**Saugumas ir
gynyba**

...

DI potencialas Lietuvoje yra didžiulis

**8,8% įmonių
Lietuvoje
naudoja DI**
(Eurostat, 2024)

**13,5% įmonių
Europoje
naudoja DI**
(Eurostat, 2024)

**72% inovatyvių
įmonių Lietuvoje
naudoja DI**
(ICG, 2024)

**2030 m. tikslas: 75%
įmonių Europoje
naudoja DI, debesija,
did. Duomenis**
(Skaitmeninis dešimtmetis)

Pasak **ICG tyrimo**, užsakyto Google ir Unicorns Lithuania, **pasiekus EBPO lyderių inovacijų verslų skaičių ir lygį Lietuvoje:**

- **Atsirastų 23 000 aukštos pridėtinės vertės darbo vietų**
- **Prie šalies BVP prisidėtų 1,4 mlrd. kasmet**
- **DI yra pagrindinis šių įmonių variklis**

DI žemyno veiksmų planas

Infrastruktūra

Duomenys

DI
strateginėse
srityse

Žmogiškas
kapitalas

Reguliavimas

DI gamyklos ir
gigagamyklos

DI strategijos
sektoriams ir MVĮ

Smėliadėžės ir
DI akto
simplifikacija

Duomenų
strategija ir
duomenų
laboratorijos

Talentų ugdymas
ir prisitraukimas

Lietuvos DI priemonės dengia silpniausias mūsų sritis

Atnaujinti ir patvirtinti DI strategiją

Investuoti į DI kūrimą

15 mln. Eur

Sukurti ir įveiklinti DI smėliadėžę

Investuoti į DI taikymą

7.5 mln. Eur

Atidaryti 130 mln. DI gamyklą LitAI ir jungtis prie Baltijos DI gigagamyklos 3mlrd. paraiškos

Kuriame galimybes viešajam sektoriui modernizuotis su DI

Infrastruktūra

Duomenys

DI
strateginėse
srityse

Žmogiškas
kapitalas

Reguliavimas

Statistika: Inovatyvūs viešieji pirkimai Lietuvoje

Pirkimų dalies augimas

Nuo 2018 iki 2025 metų trečiojo ketvirčio pastebėtas reikšmingas augimas inovatyviuose viešuosiuose pirkimuose.

Didžiausias pirkimų skaičius per metus

Nuo 2011 m. iki 2025 m. trečiojo ketvirčio, aukščiausias inovatyvių pirkimų skaičius buvo pasiektas 2025 metais, kurį sudarė 61 inovatyvūs viešieji pirkimai.

Dabartinė inovatyvių viešųjų pirkimų dalis

2023 m. inovatyvūs viešieji pirkai sudarė 2,225 proc. visos viešųjų pirkimų vertės.

2025 m. iki trečiojo ketvirčio, inovatyvūs viešieji pirkai sudaro 1,158 proc. visos viešųjų pirkimų vertės.

Strateginės priemonės inovatyvių viešųjų pirkimų skatinimui

Inovatyvių viešųjų pirkimų gairės. Parengtos išsamios gairės inovatyvių viešųjų pirkimų organizatoriams, siekiant skatinti inovacijas.

Kompetencijos tinklas. Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Inovacijų agentūros ir Viešųjų pirkimų tarnybos siekiant užtikrinti metodinės konsultacinės pagalbos perkančiosioms organizacijoms, planuojančioms, organizuojančioms ir vykdančioms inovatyvius viešuosius pirkimus, teikimą

Finansiniai instrumentai. Iki 2025 m. IV ketv. įgyvendinti 55 inovatyvūs viešieji pirkimai. Ši priemonė numatyta kaip dalis „Naujos kartos Lietuvos“ plano.

GovTech Lab

GovTech Lab yra komanda kuri skatina pažangių sprendimų, įskaitant dirbtinio intelekto technologijas, kūrimą ir taikymą valstybės institucijose, siekiant didinti jų efektyvumą ir modernumą.

GovTech Lab siekia nukreipti viešuosius finansus į aukštą pridėtinę vertę kuriančias sprendimus – nuo duomenų analitikos ir prognozavimo sistemų iki DI asistentų viešajam administravimui.

GovTech sprendimai prisideda prie kokybiškesnių paslaugų piliečiams ir verslui teikimo, efektyvesnio viešojo sektoriaus darbo

GovTech Lab inovacijos ir poveikis

Sukurta beveik 100 inovatyvių produktų prototipų bendradarbiaujant su daugiau nei 70 viešojo sektoriaus institucijų ir 60 startuolių.

Įgyvendinta daugiau nei 100 viešojo sektoriaus inovacijų projektų.

2024 m. pradėta dirbtinio intelekto sprendimų testavimo ir vystymo programa „GovTech smėliadėžė“.

Produktų vystymui panaudota daugiau nei 3 mln. eurų finansavimo.

GovTech Lab pasauliniai pasiekimai

GovTech Lab išvystytas nuo projekto iki pasauliniu lygiu pirmaujančio skaitmeninių inovacijų centro viešajame sektoriuje.

2022 m. GovTech Summit pripažinta viena iš 3 geriausių GovTech komandų pasaulyje.

GovTech Global Alliance bendra įkūrėja, bendradarbiaujanti su Škotijos vyriausybe ir kitomis tarptautinėmis institucijomis.

Konsultuota daugiau nei 10 šalių, įskaitant Liuksemburgą, Kroatiją ir Keniją, dėl GovTech laboratorijų steigimo.

The logo for GovTech Lab, featuring the text "GOVTECH" in a large, bold, white sans-serif font, with "LAB" in a smaller font size to its right, all set against a black rectangular background.

Iššūkliai ir sprendiniai įgyvendinant inovatyvius viešuosius pirkimus

Ribotos kompetencijos.

Daug pirkimų vykdytojų neturi praktikos vykdyti inovatyvius viešuosius pirkimus, todėl vengia rizikų

Teisinės ir metodinės gairės.

Sukurtas kompetencijų tinklas ir gairės, skirtos palengvinti inovatyvių viešųjų pirkimų įgyvendinimą

Pirkimo metodai.

Konkurencinis dialogas ir inovacijų partnerystė, kurie sudaro galimybę pirkimo vykdytojui pradiniam etape konsultuotis su tiekėjais dėl šiuolaikiškiausių projekto įgyvendinimo sprendinių.

Ar viešieji pirkimai gera terpē DI inovacijoms?

Taip!

Tiesiogiai:

- Automatizuojamos analizės
- Rizikų ir anomalijų aptikimas
- Rinkos tendencijų prognozė

Įsigyjamoms sistemoms:

- Duomenimis pagrįsti sprendimai
- Našumas
- Greitas reagavimas į socialinius, ekonominius, aplinkos, saugumo ir kitus pokyčius

Bet...

- Apibrėžtas rezultatas
- Atsakomybių pasiskirstymas
- Duomenų svarba
- Atitiktis reguliavimui – didelė rizika
- Etikos klausimai

Dėkojame už dėmesį

Benediktas Girdvainis

Arvydas Vainauskas

**LR ekonomikos ir inovacijų
ministerija**

info@eimin.lt